

ČESKÁ REPUBLIKA

ROZSUDEK JMÉNEM REPUBLIKY

Krajský soud v Plzni rozhodl samosoudkyní JUDr. Alenou Hockou v právní věci *žalobce: R. G., bytem F. L., proti žalované: Česká správa sociálního zabezpečení*, se sídlem Křížová 25, 225 08 Praha 5 (dále jen **ČSSZ**), v řízení o žalobě ze dne 3.11.2014 proti rozhodnutí žalované ze dne 24.10.2014 č.j. X o *invalidní důchod*,

t a k t o :

- I. **Rozhodnutí žalované ze dne 24.10.2014 č.j. X a jemu předcházející rozhodnutí č.j. X ze dne 18.8.2014 se z r u š u j í pro vady řízení a věc se v r a c í žalované k dalšímu řízení.**
- II. **Žádný z účastníků n e m á právo na náhradu nákladů řízení.**

O d ů v o d n ě n í :

Včasnou žalobou ze dne 3.11.2014 k výzvě soudu doplněnou se žalobce domáhá přezkoumání *napadeného rozhodnutí žalované ze dne 24.10.2014 č.j. X*, kterým zamítla jeho námitky a potvrdila *rozhodnutí ČSSZ č.j. X ze dne 18.8.2014*, jímž byla zamítnuta jeho žádost o invalidní důchod pro nesplnění podmínek § 38 zákona č. 155/1995 Sb., o důchodovém pojištění (dále jen **zákon**), když podle lékařského posudku Okresní správy sociálního zabezpečení Karlovy Vary (dále jen **OSSZ**) ze dne 4.8.2014 není invalidní, neboť z důvodu dlouhodobě nepříznivého zdravotního stavu poklesla jeho pracovní schopnost pouze o 30%. (*K žalobě následně žalobce připojil i kopii napadeného rozhodnutí.*) V odůvodnění *rozhodnutí ze dne 24.10.2014* žalovaná mimo jiné zdůraznila, že novým posudkem o invaliditě vypracovaným lékařem ČSSZ dne 7.10.2014 bylo zjištěno, že žalobce není

invalidní, i když se jedná o dlouhodobě nepříznivý zdravotní stav, který ale neomezuje fyzické schopnosti v takovém rozsahu, aby měly podstatný vliv na pokles pracovní schopnosti, jehož rozhodující příčinou s nejvýznamnějším dopadem na pokles pracovní schopnosti je zdravotní postižení uvedené v kapitole V., položce 7b) přílohy vyhlášky č. 359/2009 Sb., o posuzování invalidity (dále jen **vyhláška**), pro které se stanovuje míra poklesu pracovní schopnosti v rozmezí 30-45%; žalobci byla přiznána dolní hranice, tj. 30% vzhledem k aktuálnímu klinickému nálezu a tato míra poklesu ve smyslu § 4 citované vyhlášky nebyla změněna, proto nebylo námitkám žalobce vyhověno.

Žalobce v žalobě vyjádřil nesouhlas s napadeným rozhodnutím, neboť kvůli dlouhodobé a neléčitelné nemoci není schopný sehnat žádné zaměstnání, když o duševně nemocného člověka není zájem; má užívat léky, na které nemá momentálně finanční prostředky; požadoval nové posouzení zdravotního stavu a přezkoumání rozhodnutí ČSSZ.

Z obsahu vyžádaného posudkového spisu OSSZ Cheb vedeného ohledně žalobce a v něm založeného záznamu o jednání a posudku o invaliditě OSSZ Karlovy Vary ze dne 4.8.2014 i ze záznamu o jednání a posudku o invaliditě v řízení o námitkách vypracovaného ČSSZ pracoviště Plzeň dne 7.10.2014 soud zjistil, že žalobce nebyl uznán invalidní dle § 39 odst. 1 zákona, neboť z důvodu dlouhodobě nepříznivého zdravotního stavu, jehož rozhodující příčinou s nejvýznamnějším dopadem na pokles pracovní schopnosti je zdravotní postižení uvedené v kapitole V., položce 7b) přílohy vyhlášky, pro něž se stanovuje míra poklesu pracovní schopnosti 30%, jež ve smyslu § 3 a § 4 citované vyhlášky nebyla změněna.

Žalovaná ve svém vyjádření k žalobě dne 12.1.2015 navrhla k důkazu posudek příslušné Posudkové komise Ministerstva práce a sociálních věcí (dále jen **PK MPSV** či **komise**) s tím, že za současného stavu setrvává na svém rozhodnutí ze dne 24.10.2014 a navrhuje zamítnutí žaloby jako nedůvodné. Ze zaslaného *dávkového spisu vedeného žalovanou ohledně žalobce* vyplývá, že napadené rozhodnutí ze dne 24.10.2014 bylo dle dodejky žalobci doručeno dne 27.10.2014.

V této projednávané věci se jedná o dávku podmíněnou zdravotním stavem a v takovém případě je rozhodnutí soudu závislé především na odborném lékařském posouzení. Ve správním soudnictví ve věcech důchodového pojištění posuzují zdravotní stav a pracovní schopnost pojištěnců PK MPSV, jak vyplývá z § 4 odst. 2 zákona č. 582/1991 Sb., o organizaci a provádění sociálního zabezpečení, v platném znění. Z těchto důvodů požádal soud PK MPSV – pracoviště v Plzni o vypracování posudku, který byl vypracován po jednání konaném dne 2.4.2015 za účasti odborného lékaře z oboru psychiatrie, jemuž žalobce nebyl přítomen. Z obsahu tohoto posudku soud mimo jiné zjistil, že *k datu vydání napadeného rozhodnutí byl žalobce invalidní* podle § 39 odst. 1 zákona, šlo o invaliditu prvního stupně dle § 39 odst. 2 písm. a) zákona, ale nešlo o invalidu druhého nebo třetího stupně, protože šlo o pokles pracovní schopnosti z důvodu dlouhodobě nepříznivého zdravotního stavu nejméně o 35%, nedosahoval však více než 49%; *datum vzniku invalidity komise stanovila 10.7.2014 psychologickým vyšetřením* objektivizujícím tíži osobnostní poruchy a zároveň pokles intelektových schopností do pásma lehkého mentálního postižení. Dle doložené dokumentace byl PK MPSV konstatován dlouhodobě nepříznivý zdravotní stav, jehož rozhodující příčinou

je postižení v oblasti duševní – smíšená porucha osobnosti (neurotická, disharmonicky strukturovaná, se zvýrazněnými rysy dissociality, emoční nestability, zvýšené iritability, s rysy anxiózně vyhýbavými, s nezdrženlivostí ve vztahu k psychotropním látkám), psychiatrem hodnocena ve stupni středně těžkého postižení, které podstatně narušuje pracovní a společenské fungování, je přítomno závažné maladaptivní chování a opakované situační dekompenzace; dále je v anamnéze uvedeno onemocnění ze schizofrenního okruhu, aktuálně nebyly projevy schizofrenie zastiženy; intelektové schopnosti jsou aktuálně v pásmu lehkého mentálního postižení, k posunutí došlo vlivem prodělaných onemocnění (meningitida, schizofrenie), opakovaných úrazů hlavy, abúzem psychotropních látek. Také bylo uvedeno, že žalobce zadržává v řeči; není přítomno smyslové postižení, rovněž somatický nálezný je přiměřený, bez pohybového postižení; léčí se pro asthma bronchiale, které je při léčbě stabilizované, bez ventilační poruchy a je nyní léčen protivirovou léčbou pro hepatitidu typu C. *PK MPSV hodnotila míru poklesu pracovní schopnosti rovněž podle kapitoly V, položky 7b) přílohy vyhlášky, ale rozdíl od posouzení lékařem OSSZ a ČSSZ však stanovila míru poklesu pracovní schopnosti ve středu procentuálního rozpětí - 40%, ve které zohlednila tíži osobnostní poruchy, snížené intelektové schopnosti žalobce a i podíl interních onemocnění – asthma bronchiale a chronická hepatitida typu C limitující možnost fyzické zátěže; procentní míra poklesu pracovní schopnosti ve smyslu § 3 a 4 citované vyhlášky nebyla změněna. Žalobce není schopen pracovního zařazení s větší psychickou zátěží, v úkolu, v nočních směnách, v nepříznivých klimatických podmínkách a prašném prostředí, v prostředí s hepatotoxickými látkami, je schopen práce psychicky nenáročné, v nedráždivém prostředí. (Stejnopis posudku byl doručen žalobci i žalované.)*

S účinností od 1.1.2010 je stanoveno v § 39 zákona následující:

(1) *Pojištěnec je invalidní, jestliže z důvodu dlouhodobě nepříznivého zdravotního stavu nastal pokles jeho pracovní schopnosti nejméně o 35 %.*

(2) *Jestliže pracovní schopnost pojištěnce poklesla*

- a) *nejméně o 35 %, avšak nejvíce o 49 %, jedná se o invaliditu prvního stupně,*
- b) *nejméně o 50 %, avšak nejvíce o 69 %, jedná se o invaliditu druhého stupně,*
- c) *nejméně o 70 %, jedná se o invaliditu třetího stupně.*

(3) *Pracovní schopností se rozumí schopnost pojištěnce vykonávat výdělečnou činnost odpovídající jeho tělesným, smyslovým a duševním schopnostem, s přihlédnutím k dosaženému vzdělání, zkušenostem a znalostem a předchozím výdělečným činnostem. Poklesem pracovní schopnosti se rozumí pokles schopnosti vykonávat výdělečnou činnost v důsledku omezení tělesných, smyslových a duševních schopností ve srovnání se stavem, který byl u pojištěnce před vznikem dlouhodobě nepříznivého zdravotního stavu.*

Dle § 38 písm. a) zákona má pojištěnec nárok na invalidní důchod, jestliže nedosáhl věku 65 let nebo důchodového věku, je-li důchodový věk vyšší než 65 let, a stal se invalidním a získal potřebnou dobu pojištění, pokud nesplnil ke dni vzniku invalidity podmínky nároku na starobní důchod podle § 29, popřípadě, byl-li přiznán starobní důchod podle § 31, pokud nedosáhl důchodového věku.

Podle § 40 odst. 1 písm. f) a odst. 2 zákona potřebná doba pojištění pro nárok na invalidní důchod činí u pojištěnce ve věku nad 28 let pět roků. Potřebná doba pojištění pro

nárok na invalidní důchod se zjišťuje z období před vznikem invalidity, a jde-li o pojištěnce ve věku nad 28 let, z posledních deseti roků před vznikem invalidity. U pojištěnce staršího 38 let se podmínka potřebné doby pojištění pro nárok na invalidní důchod považuje za splněnou též, byla-li tato doba získána v období posledních 20 let před vznikem invalidity; potřebná doba pojištění činí přitom 10 roků. Podmínka potřebné doby pojištění pro nárok na invalidní důchod se považuje za splněnou též, byla-li tato doba získána v kterémkoliv období deseti roků dokončeném po vzniku invalidity; u pojištěnce mladšího 24 let činí přitom potřebná doba pojištění dva roky.

Dle § 4 odst. 1 písm. a) zákona č. 150/2002 Sb. v platném znění (soudní řád správní, dále jen *s.ř.s.*), soudy ve správním soudnictví rozhodují o žalobách proti rozhodnutím vydaným v oblasti veřejné správy orgánem moci výkonné, orgánem územního samosprávného celku, jakož i fyzickou nebo právnickou osobou nebo jiným orgánem, pokud jim bylo svěřeno rozhodování o právech a povinnostech fyzických a právnických osob v oblasti veřejné správy, (dále jen „správní orgán“). Ve věcech důchodového pojištění *rozhoduje specializovaný samosoudce*, který má práva a povinnosti předsedy senátu (§ 31 odst. 2, 3 s.ř.s.).

Soud zruší napadené rozhodnutí pro vady řízení *bez jednání rozsudkem* pro nepřezkoumatelnost spočívající v nesrozumitelnosti nebo nedostatku důvodů rozhodnutí a proto, že skutkový stav, který vzal správní orgán za základ napadeného rozhodnutí, je v rozporu se spisy nebo v nich nemá oporu anebo vyžaduje rozsáhlé nebo zásadní doplnění (§ 76 odst. 1 písm. a), b) s.ř.s.).

Dle § 78 odst. 1 věta první, odst. 3, 4 a 5 s.ř.s. je-li žaloba důvodná, soud zruší napadené rozhodnutí pro nezákonnost nebo pro vady řízení. Zrušuje-li soud rozhodnutí, podle okolností může zrušit i rozhodnutí správního orgánu nižšího stupně, které mu předcházelo. Zruší-li soud rozhodnutí, vysloví současně, že se věc vrací k dalšímu řízení žalovanému, a právním názorem, který vyslovil soud ve zrušujícím rozsudku nebo rozsudku vyslovujícím nicotnost, je v dalším řízení správní orgán vázán. Podle § 75 odst. 1 s.ř.s. je *pro soud rozhodující skutkový a právní stav*, který tu byl v době rozhodování správního orgánu, tj. v této věci *k datu 24.10.2014*, a je povinen přezkoumat napadený výrok v mezích žalobních bodů uvedených v žalobě (§ 75 odst. 2 věta první s.ř.s.).

Žalobce se podanou žalobou domáhá přiznání invalidity z důvodů v ní uvedených. Po doručení shora uvedeného posudku PK MPSV ze dne 2.4.2015 *má soud za prokázané, že k datu vydání napadeného rozhodnutí žalované ČSSZ se u žalobce jednalo o invaliditu prvního stupně s datem vzniku 10.7.2014*, proto je *žaloba podaná důvodně*, a *soud* tedy *napadené rozhodnutí žalované ze dne 24.10.2014 i jemu předcházející rozhodnutí ze dne 18.8.2014 bez nařízení jednání rozsudkem zrušil a věc vrátil žalované k dalšímu řízení (výrok I. rozsudku) pro vady řízení* (§ 78 odst. 1 věta první, odst. 3 a 4 s.ř.s.) *spočívající v nedostatečném posudkovém zhodnocení zdravotního stavu žalobce*, neboť žalovaná si neopatřila ve správním řízení takové důkazy, které by prokázaly skutečný stav věci, jelikož dle citovaného posudku PK MPSV zdravotní stav žalobce od 10.7.2014 a tedy i k 24.10.2014 odpovídá prvnímu stupni invalidity, když míra poklesu jeho pracovní schopnosti činí 40%.

Po právní moci tohoto rozsudku bude žalovaná vycházet ze zjištění, že žalobce je invalidní pro invaliditu prvního stupně od 10.7.2014, o čemž vydá rozhodnutí, které bude mimo jiné obsahovat i důvod vydání rozhodnutí – vznik invalidity od uvedeného data, čímž bude realizovat rozsudek Krajského soudu v Plzni č.j. 16Ad 91/2014-43 ze dne 20.7.2015, když rozhodnutí o invalidním důchodu by byla vydala žalovaná i v případě zjištění invalidity žalobce již v řízení o námitkách. V zákoně o důchodovém pojištění a jeho prováděcích předpisech jsou konstruovány podmínky, které musí pojištěnec splnit, aby mu mohl být přiznán invalidní důchod, velmi striktně. Při posuzování nároku na invalidní důchod je tedy možno vycházet pouze ze zdravotního stavu žadatele (pojištěnce), tedy přiznané invalidity, za současného splnění další zákonné podmínky, a to potřebné doby pojištění stanovené v § 40 odst. 1 písmeno f) a odst. 2 zákona: Potřebná doba pojištění pro nárok na invalidní důchod u pojištěnce ve věku nad 28 let činí pět roků a zjišťuje se z období před vznikem invalidity (viz shora), tudíž získá-li žalobce potřebnou dobu pojištění, bude mu přiznána i výplata důchodu.

O náhradě nákladů řízení (výrok II. rozsudku) bylo rozhodnuto dle § 60 odst. 1 s.ř.s. věta první, podle něhož má účastník, který měl ve věci plný úspěch právo na náhradu nákladů řízení před soudem, které důvodně vynaložil, proti účastníkovi, který ve věci úspěch neměl. Žalobce však nepožadoval v žalobě náklady tohoto řízení.

P o u č e n í : Proti tomuto rozhodnutí lze podat kasační stížnost *ve lhůtě dvou týdnů ode dne jeho doručení* ve dvou písemných vyhotoveních u Nejvyššího správního soudu, se sídlem Moravské náměstí 6, 657 40 Brno, který o kasační stížnosti rozhoduje.

Lhůta pro podání kasační stížnosti končí uplynutím dne, který se svým označením shoduje se dnem, který určil počátek lhůty (den doručení rozhodnutí). Připadne-li poslední den lhůty na sobotu, neděli nebo svátek, je posledním dnem lhůty nejblíže následující pracovní den. *Zmeškání lhůty k podání kasační stížnosti nelze prominout.*

Kasační stížnost lze podat pouze z důvodů uvedených v § 103 odst. 1 s.ř.s. a kromě obecných náležitostí podání musí obsahovat označení rozhodnutí, proti němuž směřuje, v jakém rozsahu a z jakých důvodů jej stěžovatel napadá, a údaj o tom, kdy mu bylo rozhodnutí doručeno.

V řízení o kasační stížnosti musí být stěžovatel zastoupen advokátem; to neplatí, má-li stěžovatel, jeho zaměstnanec nebo člen, který za něj jedná nebo jej zastupuje, vysokoškolské právnické vzdělání, které je podle zvláštních zákonů vyžadováno pro výkon advokacie.

V Plzni dne 20. července 2015

JUDr. Alena Hocká
samosoudkyně